

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

Päätös

Nro 181/2018/1

Dnro ESAVI/4544/2018

Annettu julkipanon jälkeen

2.10.2018

ASIA

Ympäristöluvan tarkistaminen voimassa olevien päätelmien johdosta, Lapinjärvi.

HAKIJA

Guy Bosas
Amerikantie 130
07830 Pukaro

Y-tunnus: 1068777-4

TOIMINTA

Tilalla harjoitetaan sianlihan tuotantoa. Hakemus koskee luvan tarkistamista 21.2.2017 julkaistujen siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien johdosta. Eläinsuoja sijaitsee Lapinjärven kunnassa kiinteistöllä Knuts 407-410-13-18 osoitteessa Amerikantie 130.

ASIAN VIREILLETULO, PERUSTE JA TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Hakemus on tullut vireille 19.3.2018 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Ympäristönsuojelulain 80 ja 81 §

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 28.9.2017 antamallaan päätöksellä (dnro UUDELY/2266/2016) tarkastanut hakijan ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisen selvityksen ja määrännyt toiminnanharjoittajan jättämään luvan tarkistamista koskevan hakemuksen aluehallintovirastolle viimeistään 2.4.2018.

Kyseessä on ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11 a) mukainen direktiivilaitos (yli 2 000 tuotantosikapaikkaa). Ympäristönsuojelulain 34 §:n 4 momentin ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 §:n 1 momentin perusteella aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen.

VOIMASSA OLEVA YMPÄRISTÖLUPA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 29.11.2016 (nro 294/2016/1, dnro ESAVI/219/04.08/2013) myöntänyt Guy Bosakselle ympäristöluvan 4 800 lihasian sikalan toiminnalle.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Uudenmaan ELY-keskus toteaa päätöksessään muun ohella, että Guy Bosaksen voimassa olevassa ympäristöluvassa ei ole määrätty muun muassa ilmaan vapautuvaa ammoniakkia koskevista päästöraja-arvoista. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ympäristölupaa on edellä mainittuun viitaten tarpeen tarkistaa.

Guy Bosas esittää hakemuksessaan, että hakee luvan tarkistamista BAT-päätelmien vuoksi.

Hakemukseen on liitetty Guy Bosaksen BAT-selvityslomake, jossa on esitetty parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen tilan tuotannossa. Lomakkeeseen on merkitty muun muassa, että eläinsuojassa on syvä lantakuilu ja toiminnassa käytetään ravitsemustarpeiden mukaisten ruokintamenetelmien yhdistelmää.

Maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys

Hakemukseen on pyynnöstä liitetty ympäristönsuojelulain 82 §:n mukainen arvio maaperän ja pohjaveden perustilaselvityksen laatimistarpeesta. Hakijan mukaan vaarallisia aineita ei käytetä maatilalla.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 24.4.2018.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä Lapinjärven kunnalta ja Lapinjärven kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Lapinjärven kunta ja Lapinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eivät ole antaneet asiassa lausuntoa.

Uudenmaan ELY-keskus on 14.6.2018 ilmoittanut, ettei se anna lausuntoa asiassa.

Lapinjärven kunnan terveydensuojeluviranomainen toteaa 31.8.2018 saapuneessa lausunnossaan, ettei sillä ole asiasta huomautettavaa.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkistanut Guy Bosaksen eläinsuojan ympäristöluvan voimassa olevien päätelmien osalta.

Toimintaa on harjoitettava voimassa olevaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston 29.11.2016 (nro 294/2016/1, dnro ESAVI/219/04.08/2013) myöntämä ympäristölupapäätöstä sekä hakemuksessa ja sen täydennyksessä esitettyä noudattaen. Lisäksi on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Päästöt ilmaan

1. Eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö saa olla 21.2.2021 alkaen lihasioilla enintään 3,6 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi. Päästöraja-arvo koskee laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa syntyviä päästöjä.

Mikäli eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ylittää tämän lupamääräyksen mukaisen ammoniakkipäästöraja-arvon, on poistettava ilma käsiteltävä tai muilla teknisillä toimenpiteillä vähennettävä päästöjä siten, että lupamääräyksen mukainen ammoniakkipäästöraja-arvo ei ylitä.

Selvitys tämän lupamääräyksen mukaisesti mitatusta/arvioidusta eläinsuojasta ilmaan vapautuvasta ammoniakkipäästöstä (kg NH₃/eläinpaikka/vuosi) ja esitys ammoniakkipäästön tarkkailemiseksi (määrittäytapa, laskentaperusteet ja tarkkailutiheys) tulee toimittaa valvontaviranomaiselle 28.2.2020 mennessä.

Tarkkailu

2. Lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin eritystä on seurattava vuosittain. Seuranta tulee toteuttaa typen ja fosforin massataselaskennalla, joka perustuu rehun kulutukseen, rehun raakavalkuais- ja kokonaisfosforipitoisuu-teen sekä eläimen tuotostasoon, tai lanta-analyyseillä taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Seuranta on aloitettava viimeistään 21.2.2021.
3. Eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö (kg NH₃/eläinpaikka/vuosi) tulee 21.2.2021 lähtien arvioida vuosittain massataseeseen perustuvalla arviolla, joka pohjautuu typen eritykseen ja kokonaistypen määrään kussakin lannan käsittelyn vaiheessa tai päästökertoimien avulla. Vaihtoehtoisesti eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö tulee määrittää mittaamalla kertaluonteisesti sekä aina, kun kasvatettava eläintyyppi ja/tai tuotantomuoto muuttuu merkittäväällä tavalla. Mittaukset/arvioinnit tulee toteuttaa siten, kuin BAT-päätelmien kohdassa 4.9.2 on kuvattu.

Ammoniakkipäästöjen mittaukset on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen soveltuvilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

4. Lupamääräyksissä 2 ja 3 veloitettuja tarkkailuja voidaan myöhemmin tarkentaa ja muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

Kirjanpito ja raportointi

5. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain seuraavan helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenveton tulee sisältää voimassa olevassa lupapäätöksessä määrätyn lisäksi seuraavat asiat:

- toiminnan ammoniakkipäästöt (kg NH₃/eläinpaikka/vuosi). Vuodesta 2021 alkaen raportoitavien ammoniakkipäästöjen tulee olla määritettyjä lupamääräyksen 3 mukaisesti
- tiedot tilalla mahdollisesti tehdyistä lisätoimenpiteistä ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi
- lannan kokonaistypen (N) ja kokonaisfosforin (P) erityksen määrät (kg/eläinpaikka/vuosi) lupamääräyksen 2 mukaisesti.

Kirjanpitotietojen tulee sisältää myös tiedot veden, sähköenergian, polttoaineen ja rehun kulutuksista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot ELY-keskukselta sekä kunnalta ja kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Muutoin hakemuksen vireilläolosta ei ole ilmoitettu eikä asianosaisia ole kuultu, koska kyseessä ei ole toiminnan muutos eivätkä laitoksen päästöt tai vaikutukset lisääntyneistä nykyisestä. Aluehallintovirasto on katsonut, etteivät hakemuksen mukaiset asiat laajemmin vaikuta yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Yleiset perustelut

Laitoksen pääasiallista toimintaa koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevat päätelmät.

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetty paras käyttökelpoinen tekniikka täyttää siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen voimassa olevien päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Käsittelyssä on otettu huomioon, mitä ympäristönsuojelulaissa on määrätty mm. parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjojen (BREF) sitovuudesta ja erityisesti, mitä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan päästörajoista on päätelmissä määrätty (BAT-AEL).

Yleisissä BAT-päätelmissä on annettu vaihteluväli BAT-tekniikoiden mukaiselle lannassa eritetylle kokonaistypelle ja kokonaisfosforille. Toiminnan lannan typpi- ja fosforimäärien oletetaan sijoittuvan tälle vaihteluvälille, mutta niistä ei ole kuitenkaan määrätty ehdottomana. Lannan kokonaistypipimäärän minimointi ehkäisee myös ammoniakkipäästöjä. Sen sijaan lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin erityksen seurannasta ja raportoinnista on määrätty. Tällä hetkellä Suomessa ei ole olemassa typen ja fosforin erityksen tarkkailulle tarvittavia laskentamenetelmiä, joten niiden seuranta ja raportointi tulee ottaa laitoksessa käyttöön, kun tarkkailumenetelmä on kehitetty.

Ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaan direktiivilaitoksen toiminnanharjoittajan tulee laatia maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys ja liittää se lupahakemukseen, mikäli toiminnassa käytetään, varastoidaan, tuotetaan tai muutoin syntyy merkityksellisiä vaarallisia aineita. Hakemukseen on liitetty arvio perustilaselvityksen laatimistarpeesta. Esitetyn perusteella aluehallintovirasto on katsonut, ettei tarvetta varsinaisen perustilaselvityksen laatimiselle tässä tapauksessa ole.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1.

Sikalan ammoniakkipäästölle on asetettu siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vaatimuksen tasoinen raja-arvo ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti. Raja-arvo koskee normaalia toimintaolosuhdetta. Lihasioilla on päästöraja-arvon määrittämisessä huomioitu, että käytössä on syvä lantakuilu ja käytetään ravitsemustarpeiden mukaisten ruokintamenetelmien yhdistelmää. Ammoniakkipäästön minimoimiseksi myös lannassa eritetyn kokonaistypen määrän oletetaan olevan BAT-päätelmän (BAT 3) mukainen eli lihasioilla enintään 13,0 kg N / eläinpaikka / vuosi.

Ympäristönsuojelulain 81 §:n mukaan laitoksen on täytettävä voimassa olevien päätelmien mukaiset päästötasovaatimukset neljän vuoden kuluessa BAT-päätelmien antamisesta, ellei hakija ole hakemuksessaan ilmoittanut noudattavansa tätä aikaisempaa ajankohtaa.

Mikäli eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ylittää lupamääräyksen mukaisesti mitattuna/arvioituna määritetyn päästöraja-arvon, tulee poistoilma käsitellä tai muilla teknisillä toimenpiteillä vähentää päästöjä siten, ettei päästöraja-arvo ylitä.

Määräys valvontaviranomaiselle 28.2.2020 mennessä toimitettavasta selvityksestä eläinsuojasta ilmaan vapautuvasta ammoniakkipäästöstä ja erityksestä ammoniakkipäästön tarkkailemiseksi (määrittystapa, laskentaperusteet ja tarkkailutiheys) on annettu, koska hakemusasiakirjoissa ei ole ollut käytettävissä määritettyä tietoa eläinsuojan ammoniakkipäästöstä eikä päästöstä annettaessa ole ollut käytettävissä ammoniakkipäästöjen laskentatyökalua. Suomen ympäristökeskus kehittää ammoniakkipäästöjen laskentatyökalua, joka valmistuu vuoden 2018 aikana. Selvityksen laatimiselle on annettu kohtuullinen määräaika.

Lupamääräykset 2.– 4.

Lupamääräykset on annettu päätelmissä edellytetyn seurannan ja asetetun päästövaatimuksen seuraamiseksi ja vaatimuksen noudattamisen valvomiseksi. Suomessa ei ole edellytetty typen ja fosforin erityksen vuosittaista seurantaa. Päätelmässä esitettyjen seurantavaihtoehtotapojen tueksi tarvitaan laskentajärjestelmä, joka on vasta kehitteillä. Tästä syystä tarkkailun toteuttamiseen on annettu siirtymäaika.

Voimassa olevissa päätelmissä on typen ja fosforin eritykselle raja-arvot, joiden rajoissa toimimalla rehun hyväksikäyttöaste sekä päästöriski pysyvät vähintään kohtuullisella tasolla ja mikä myös huomattavasti edesauttaa ammoniakkipäästötasoihin pääsemistä. Tuotannossa lannassa eritetyn kokonaistypen vaihteluväli on lihasioilla 7,0–13,0 kg N/eläinpaikka/vuosi ja kokonaisfosforin 1,54–2,38 kg P/eläinpaikka/vuosi. Edellä mainittu fosforiarvo vastaa päätelmässä esitettyä lihasioilla 3,5–5,4 kg P₂O₅/eläinpaikka/vuosi arvoa. P₂O₅-luvut on muunnettu fosforiksi (P) kertoimella 0,44.

Määräyksen mukaiseen tarkkailuun tehtävät muutokset on delegoitu tavanomaisen käytännön mukaisesti valvontaviranomaiselle. Aluehallintovirasto voi muuttaa tarkkailumääräyksiä, jos ympäristölupaa muutetaan hakemuksesta.

Lupamääräys 5.

Toiminnasta on edellytetty pidettävän vuosittaista kirjanpitoa valvonnallisista syistä. Kirjanpidon tulee sisältää myös BAT-päätelmän 29 mukaisten prosessimuuttujien (veden, sähköenergian, polttoaineiden ja rehun kulutus) tarkkailua koskevat tiedot.

Vastaus lausuntoihin

Hakemuksesta on annettu yksi lausunto, jonka mukaan lausunnon antajalla ei ole asiasta huomautettavaa.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Ympäristönsuojelulain mukaan direktiivilaitoksen luvan tarkistamiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 80 ja 81 §:iä (tarkistaminen päätelmien vuoksi).

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 52, 53, 62, 75, 77, 80–82, 96, 190, 191, 209 §

Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätöksien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten. Euroopan unionin virallinen lehti 21.2.2017.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 900 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2018 annetun valtioneuvoston asetuksen (997/2017) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1. taulukon mukaan maksuluokkaan 1 kuuluvan eläinsuojan (eläinyksikkömäärä vähintään 4 000) luvan käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 15 520 euroa. Asetuksen liitteen kohdan 3.1. alakohdan 1. mukaan direktiivilaitoksen luvan tarkistamista (ympäristönsuojelulaki 81 §) koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 % taulukon mukaisesta maksusta. Asetuksen liitteen kohdan 3.1. alakohdan 5. mukaan, jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 60 €/h. Tämän asian käsittelyyn on käytetty 15 tuntia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Guy Bosas
Lapinjärven kunta
Lapinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Lapinjärven kunnan terveydensuojeluviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lapinjärven kunnan ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Arja Johansson ja esitellyt ympäristöyhtälitarkastaja Reetta Pentikäinen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **1.11.2018**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tämä asiakirja ESAVI/4544/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/4544/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pentikäinen Reetta 28.09.2018 10:59

Ratkaisija Johansson Arja 28.09.2018 11:00